

ЊИВА

Ратарски недељни лист.

Број 36.

5. септ. (23. авг.) 1915.

XVIII. год.

Претплата је: 3 круне на целу годину.
Издази сваке недеље.

Уредништво и наклада «Њиве» је:
Budapest, Egyetem-uteza 4.

Издази и на мађарском, словачком, рушњачком, румунском и немачком језику.

И празник је радни дан.

Није реч о томе да обезвешујемо своје празнике. Наш свет светкује и оне многе празнике, који нису са црвеним словима забележени у календару. Рад у пољу, у вечитој природи, која је запета пуна красних дела Божјих — упућује већ по себи човека, да се диви Божјим створивима, да му се моли за свој и својих живот и здравље.

Ну земљорадња је посао такве врсте, да често пута не подноси одлагања нит прекидања. Бива то и у мирно доба а неким ли сада, када је на све стране тако велика оскудица у земљорадницима. У ратно доба, као што је данашње; и најжурнији посао ради се спорије него у време мирно. По томе се разуме, да се врло осећа: када се пољски рад, било са

недеље, било са празника, мора прекинути.

Кад год је било ратова црквене су власти ограничавале број празника, које ваља светковати и дозвољавале, да се по неки журни послови могу радити не само тежактником, него и празником. Данашње ванредне прилике захтевају да се земљораднички послови обављају чак и недељом и празником. То осећају сви који се баве ратарским пословима. Отуда су се управе неких жупанија у нашој домовини обратиле министру наставе и црквених послова, да он посредује у црквених власти, нека ове саизволе, да народ сме обављати земљорадничке послове и недељом и свецем. Познато нам је да је врховни поглавар домовинске римокатоличке цркве, Његова Еминенција, кардинал-примас др. Јован Чернох, објавио

своје стаду: да је римски папа, као врховни глава римске цркве, благословио, да следбеници римске цркве могу за трајања овога светскога рата, докле је нужно и недељом и празником обављати пољске радове, те је кардинал-примас упутио подручне му свећенике, да се споразуму са својим црквеним опћинама, одборницима и скупћинирима, у које време да се богослуже свете летурђије тако, да најмање спречавају радове у пољу. «Сада је, вели примас, друштвена и домољубива дужност да рано ранимо, а позније да лежемо; да, радећи и недељом и празником, накнадимо рад наших јунака на бојном пољу; те да урадимо све што ваља око своје летине, па да приносом њезиним обезбедимо ужитак како себи, тако и војницима».

Из ове примасове окружнице види се: да је домовикска римска црква својим вернима не само дозволила да раде своје пољске радове у све дане, дакле и недељом и свецем, него им је рад тај ставила у дужност, у домовинску дужност.

Биће да се преузвишени г. министар богочасти и наставе обратио у овоме питању и на управе послова свију вероисповести у нашој домовини па замолио у томè погледу и благослов Св. Архијерејскога Синода наше српске православне Митрополије карловачке. Надамо се, да ће и наши архијереји одазвати се дапашњој неодољивој потреби народној, те осећени мудрошћу Св. Духа, наћи пута и начина како да се очувају и даље неокрњени и необезсве-

ћено сви обреди православне цркве а помогне и православноме народу, да — без да товари грех на своју душу — подмири непрекидним радом све потребе своје у овоме данашњем тешкоме времену.

После жетве — пре сетве.

I.

Хвала Богу ми смо већ свршили већину послова око жетве. Преостало је још посла у жупанијама горње Мађарске, у којима жетва много доцније приспева. Онда још и у септемберу, па и у октоберу жеточева коса не мирује.

Са «новим хлебом» поново долазе и старе бриге. Тек смо пустили из шака косу а већ је потребно лаћати се плуга. Тако ето, паново почиње бобра за свакидашњи хлеб, а то значи: борба за опстанак.

Застанимо на час пред почетком ове борбе и размислимо нешто о оном вечитом раду, који с предка на предка прелази на нашег сељака и који дан-данас многи наш мали газда баш исто онако врши, како су му то некада његови дедови радили.

Никоме ни на крај памети није да тврди, да наш сељак није с временом ништа научио и да није узнапредовао. Погледајте само широм наше миле домовине! Шта видите? Са машином врше наш газда, са машином провејава храну, са добрим гвозденим плугом оре земљу, са машином сеје, са гвозденом браном дрља итд. Не оре више дрвеним плу-

том и не просипа више само руком.

Погледајте само сељакову стоку! Све је више лепе племените расе и све је боље, рационалније тимари.

Истина је дакле, да је наш сељак учио и да је напредовао.

Но има нешто што нас не весели, а у чему наш мали газда не може да увиди да греши.

Ко год је не само ове године него и до сада пажљиво посматрао усеве, опазио је, да им нешто фали. Стручњачко око је бадава тражило плесан и што друго, приметити се није дало ништа и ако је недостатак јако падао у очи.

Но ово није све. Ко априла или маја изађе у наша поља, томе се срце скоро раздрага од милине — када види, како је диван цветан усев, који се као шарени ћилими пун белих цветића простира по бескрајном простору. Човек у први мах мисли, да су то величанствени садови репице. Жалостан је то призор међутим! Ти леви цветови нису ништа друго до коров. Жалосно је, али је истина, да наш сељак врло мало треба коров са својих њива.

Није ово само жалосно, него је то још и штетан појав. Сваки коров покрада газду, јер колико је хране коров потрошио, толико је мање доспело корисној биљци. Коров је дакле заузео место корисне биљке и потрошио јој храну. Но није зло само у овом, оно је много веће. У чему је и шта је против истог лек то ћемо ниже видети.

Највеће је зло, да мали газда не разуме своју земљу. Велим, да је не

разуме. Јер не могу рећи, да је не познаје. И ако је земља, која нас вековима као мати храни, нема, зато она ипак није без живота. Напротив, она је жива и човек је мора као жив створ неговати. Ово је смело речено, али је безусловно, да је истина. Ону снагу, која се налази у земљи наш сељак не разуме и зато је не чува и не негује, него је пушта да пропадне.

Многима ово не ће бити јасно, зато ћемо ову тврдњу опширније растумачити.

Је ли семе живо? Јесте, јер како би иначе могла из истог жива биљка истерати. Да ли свуд из семена изникне биљка? Не изникне. Биљка ће само онда изникнути, ако је семе на тако место пало, у којем може проклијати. Не ће истерати у житници, у цаку и на камену, али ће истерати у плодној земљи. Дакле у у овакој земљи има живе снаге и само њом може семе да се развије у благословену биљку. У камену и у прашни нема живе снаге, ту се дакле не може ни жив живот родити.

И баш ту животодавну, тајанствену снагу наше земље сељак не само да не познаје и да против исте греши, него је често у свом незнању чак и убија. Зато се не треба чудити када видимо, да болесна земља донесе кржљав усев.

Од чега постаје зеља болесном и шта јој фали, то ћемо рећи идућом приликом.

СТОЧАРСТВО.

Треба ли краве мусти двапут или трипут дневно?

Треба ли краве мусти два или трипут на дан, зависи у опште од тога како се краве хране и држе. Где се краве слабије хране и у опште примитивније држе, тамо је довољно мусти на двапут дневно. Али при напреднијем газдовању и доброј и обилној храни, доказано је да краве мужене трипут дневно дају не само више млека, него је и млеко боље, масније.

С тога нарочито греше наши млекари око већих места, који држе више крава и врло их обилно хране, а музу само двапут дневно.

Колико се у таквим приликама сопственик штети, најбоље ће показати оглед који је чинио у Данској професор Алвес у пољопривредно-ветеринарској школи у Копенхагену. Он је вршио оглед са великим бројем крава које су давале дневно 13 до 14 литара млека. При мужи трипут дневно, свака је крава давала просечно по 0.800 литара млека на дан више, то при мужи двапут дневно.

При мужи трипут на дан, краве су мужене у 4 сата изјутра, у 11 пред подне и 6 у вече; а при мужи двапут на дан мужене су у 5 изјутра и у 5 по подне.

Утврђено је даље и то, да је млеко крава при мужи трипут на дан много масније, но кад су мужене двапут дневно. У првом случају тре-

бало је 29 литара млека да би се добио 1 килограм масла, док је од млека двапут дневно мужених крава требало 35 литри млека за 1 килограм масла.

Већа млечност при мужи трипут дневно, објашњава се тиме, што се при чешћој мужи млечне жлезде у вимену краве више драже и изазивају на брже лучење млека.

Што се тиче каквоће млека, то се објашњава тиме, што се при мужи трипут дневно краве боље измузају, а нарочито добре музаре, него кад се двапут дневно музу. Јер ма како да је савесан музач који краве музе, он се замори при дужој мужи више крава и не може тако добро да измуза краве као кад се чешће музу, па, дакле и мање има да се музе о једној мужи. Међутим зна се, да је баш последње млеко у вимену, које се најпосле измузе, најмасније. И кад оно остане у вимену неизмужено, онда је сасвим разумљиво, зашто је масније млеко при мужи крава трипут на дан када и музач о једној мужи има мање да музе и мање му се заморе руке, те може боље да измуза.

С обзиром на разну употребу млека, треба при мужи трипут дневно знати и ово, да је млеко од јутарње муже слабије, мање масно, него оно помужено у подне и у вече.

Најзад важно је напоменути и то, да при обилној и јакој храни, краве мужене трипут на дан, и ако дају више и бољег млека, ипак не губе од своје тежине.

«Тежак».

Са талијанскога ратишта: Повићари на ратишту.

Обичне болести пернате живине и њихово лечење.

Перната живина подлежи разним болести нама, стога је потребно са њима упознати се и знати средства којима се болести лече или преду-прећују.

Најобичнији узроци болести су: рђава и покварена храна, рђава вода, нечисти и заражени живинарници, нечисти испусти и загађени судови из којих се живина храни и поји. Сем овога, може болест да наступи заразом или наслеђем. Када би се сви ови узроци предупредили, пер-ната живина била би увек здрава.

Треба имати на уму: да је болест увек лакше предупредити него суз-бити и оболелу живину лечити.

Најобичније болести ово су:

Колера. Оболела грла куњају, ватруштина која настаје од коле-ричне грознице изазива јаку жеђ, перје потамни и испод репа умрљано је течном зеленкастом балегом.

Болесна грла очекује извесно своје угинуће после куњања од не-колико дана. На лечење оболелих грла не треба ни помишљати, нај-боље је оболела грла побити, сагорети или дубоко у земљу закопати. Здрава грла треба одмах одвојити и у пи-јаћу воду усути на 1 литру воде $\frac{1}{2}$ мале кашикице солне киселине.

Дифтерија. Ово је болест врата — грла. Оболела живина тешко дише, испружи врат и отвори кљун. Креста и подбрадњак испочетка помодри а касније сасвим побели. Поред кашља који се са овом болешћу јавља, из кљуна цури бистра течност, која је по мало лепљива, крила висе на ниже а очи су скоро редовно затворене.

Када се болест примети, треба одмах заушњаке, кљун и грло 2—3 пута дневно чистити са пером које се намочи у раствору хлорокиселог калија. И чишћењем са гасом по-стигли су се повољни резултати. У трговинама справља се и продаје нарочити раствор т. зв. дифтерична тинктура, са којом су се одлични успеси постигли.

Шарлах. Предзнаци болести су цурење течности из носница и запа-лење очних капака. Касније се јав-љају отоци но глави, док цела глава не отекне. У кљуну се накупи бела и густа слуз, која оболело грло угуши.

Када се благовремено болест при-мети, може се од угинућа спасти, ако се одмах оболели делови намажу камфорним спиритусом. Добро је и у пијаћу воду додати мало камфора. Белу слуз из кљуна треба очистити и намазати га са јаким раствором стипсе.

Пролив. Оболела живина житко и често балегом, а изметине јако и несносно заударују. Ова болест се најобичније јавља када се живина храни воденом и хладном мећом. Болест ће се сузбити давањем баре-ног пиринца у који се помеша мала количина црног вина. Добро је у

Са талијанскога ратишта: Повозна постаја на гробену једног брега.

пиринач помешати и $\frac{1}{3}$ тудане храстове шишарке.

Пипа. Носне рупе су балаве и заптивене, језик побели а креста помодри. Оболело грло дише отвореним кљуном и крља. Лечење се предузима мазањем носница, кљуна и језика са раствором хлорокиселог калија. Довољна је количина када се овога на врх ножа узме и помеша са водом у једној обичној воденој чаши.

Костобоља. Ноге оболелог грла омекшају и услед тежине тела искриве се. Болест се лечи давањем снажне хране: јаја и куван пиринач; у храну треба помешати већу количину чистог речног песка.

Испуцане и кречаве ноге. Утицајем извесних паразита (наметника) ноге окречаве и испуцају. Када се болест појави треба оболела грла одмах лечити прањем врућег раствора содне воде, у коју се дометне и мала количина креолина. Врло успешно се ова болест лечи и на следећи начин: ноге се натрљају обичим коломазом а по томе се посу са пепелом. За неколико дана кречне љуске отпаду и ноге потпуно чисте остану.

Катар. Из носница оболеле живине тече водњава слуз, очи потавне и креста помодри.

Болест се лечи променом снажне хране, даје се обично куван пиринач и месо ситно исечено. Спремљену храну треба давати увек топлу. Добро је оболело грло парити на врућим трињама од сена.

Узетост вољке. Вољка оболелог грла препуна је храном која не може да одилази у желудац. Болесна жи-

вина ћућури на једном месту, али ређе од ове болести угине. Свакако треба грло одмах лечити, убризгавањем чистог зејтина у вољку помоћу стаклене цевчице.

Болести јајњака. Ова болест најчешће долази однесења крупних јаја, запалења јајњака и полупаних јаја пренесења. Болесно грло треба одмах одвојити од остале живине и хранити лаком и течном храном.

Болест кресте. Јавља се у нечистим и мрачним живинарницама, а и услед прекомерне претрпаности живине у живинарнику. Креста помодри и окрастави се, услед чега живина куња а носиље престану да несудеја,

Лечење се предузима прањем кресте са раствором креозота или 5% карболне киселине. После сваког прања треба кресту, кад се просуши, намазати чистим зејтином или несланом машћу.

Вашљивост. Не треба дозволити да се живина увашљиви, јер од вашљују млађа грла могу и да угину. Да би се вашљивост предупредила, треба у живинарницама наместити купатила са песком, пепелом или са испитњеним малтером.

Састанци за нашу потпорну благајницу. Врло нагло расте број оних, који су похитали да осигурају себе и своју породицу код радничке потпорне благајнице. По свима крајевима у земљи држе се састанци, на којима се држе поучна предавања о користима потпорне благајнице и тим приликама се уписују за чланове врло многи, који мисле и на сутра, на своју будућност.

www.n

Н
Д
Р
Д
Н
Д
Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

MARKUM-1

Са талијанскога ратишта : Северни део долине реке Изонце.

Огледало светскога рата.

Руска војска је потучена, али главна команда њезина а ни руска политика не признаје овај пораз. Према томе савезници продужују ратовање и ратоваће све догле, докле и сами не дођу до тога, да ће морати признати да су потучени. Али кад ће доћи до тога? Доћиће онда, када буде руска војска опкољена; када јој прекину довоз хране; када јој поремете одступање њезино, те произведу потпуно расуло. Тада ће настанути одлучна битка и с њоме и коначна погибија руске војске; тада ће савезничке војске наше ући победоносно у Москву и у Петроград.

Видимо из дана у дан, да наша и савезничка нам немачка војска по унапред већ утврђеном плану побеђује руску војску, те ју гоне из града у град, из села у село, те јој не да тако рећи ни одахнути. Таман је главна команда руске војске смислила неки план по којем би да прибере своју разбијену војску — већ јој наша војска то осујећава са новим поразом.

Наше војсковође узимљу за извесно: да ће скорим коначно победити сву руску војску. То им потврђују и заробљени руски официри а и војсковође неутралних држава. Јер када наша војска за 14 дана претури 200

километара и то увек унапред, победоносно: када за тих 14 дана добија 7 великих битака: заузима руске градове и тврђаве — ту онда нема више сумње да та наша војска не ће останути на крају крајева коначни победилац.

Ето то вели један војени стручњак из стране државе за нашу удружену војску,

У то верујемо и ми сваколици, те се зато и надамо скороме миру.

Утицај пијаће воде на млечност крва.

То до сад није узимано у обзир. Мислило се: да па вода је вода, само нека је стока има у довољној количини. С тога је стока често пута појена и таквом водом, коју човек не би употребио не само за пиће, већ и рубље своје у њој да пере. При томе се смеће с ума нешто веома важно и деликатно, а то је, да је стока жив створ, да ни њезини живци нису од камена или железа и да често има куд и камо развијенији укус и од самога човека.

Човек воду неукусну, нездраву, у обичним приликама у опште не пије, а ако је приморан да се задовољава рђавом водом, чини то с великом непријатношћу а често пута у таквим приликама нацеди сок од лимуна у сумњиву или нечисту воду, да би штетне бациле уништио и тако ослабио рђав укус неукусне и бљутаве воде. Кад лекар дође и нареди, да се нездрава вода из тог или оног зараженог бунара не употребљава за

Са талијанскога ратишта: Повоз кроз кланац.

пиће, ту му се обично одговори: «Ми ту воду не употребљавамо, већ само њоме појимо стоку». Та и живинче има свој осећај, своју нелагодност и ако за све то нема речи.

Један пољопривредник из Пољске пише, како је имао 24 краве и зато, што му је воде у бунару нестало, био је приморан, да краве поји водом из реке. Вода није била добра за пиће и стока је нарочито из почетка нерадо пила. Око Божића бунар је био пшчишћен и нова водена жица је нађена. Том здравом и питком водом краве су напајане и пиле су је врло радо и много више. Одмах је опажено, да краве дају више млека и да при том добијају лепши изглед. Количина млека из дана је расла тако, да је после 12 дана свака крава дневно давала за 140 клгр. млека више, но пре тога кад је појена речном водом. То повећање млечности при истој исхрани није се могло друкче протумачити, него бољом пијаћом водом. Да би се то доказало, краве су опет појене речном водом и млеко су опет смањиле. Тим је несумњиво доказано: да и вода има јак утицај на повећање млечности, па и на само здравље и напредак стоке.

Пошто се код нас до сад слаба пажња обраћала на то, да се стока поји само добром и здравом водом, онако, као и људи, то је у интересу самог газдинства, да се постарамо, како би се стока појила само здравом нијаћом водом, јер као год што је од важности, да стоку здравом и добром храном нахранимо, тако исто

је од важности, да је и напојимо здравом водом, која и у организму стоке има тако важну задаћу.

«Тежак».

Жир и кестен као храна за живину. Према истраживању имају жир и кестен у себи исте саставине, које има и јечам. Једино има једно и друго семе одвише тресловине (танина) од којег може живина да угине, ако би много јела жира или кестена. Да сачувамо живину од тога, добро је то семе сасути у воду, која ври и оставити га у њој неколико сати, да вода извуче тресловину. Онда се то семе осуши к семеље. Живад једе такову храну радо, а по комаду може се дневно примешати храни 20—30 грама, а паткама и 30 до 40 грама. Веле да онда живад боље носи.

*

Тамањење пужева у подруму.

Да се потамане пужеви у подруму, мора се понајпре подрум сасвим из-празнити и ваљано очистити. После тога морају се малтером залепити све пукотине у које би се могли пужеви завући. Тада ваља у више-пута посути по подруму на ситно истуцаног живог (негашеног) креча. То посипање ваља понављати све дотле, док пужева сасвим нестане. Врло добро је средство и сумпорење подрума. Прозоре и врата ваља добро затворити и онда треба запалити на више места сумпор. Сумпорни дим угушити ће не само пужеве, него и плесан, као и све остале штетне гљивице.

Из «Gospodar»-а.

Посете нашег краља у Варшави. Свада, након пада Варшаве, не ће бити на одмет, ако се спомене, да је наш краљ био чешћи гост стародревнога пољскога главног града. Тек што је сео на престол, одлучио је млади владар да посети рускога цара Николу I-ог. Дне 20. маја 1849. г. пошао је наш владар у пратњи министра-председника кнеза Шварценберга у Варшаву. Дочекан са свима владарским почастима, вратио се краљ након чегири дана у Беч.

У поводу хесенских заплетаја пошао је краљ до године и опет у Варшаву. Дне 24. октобра 1850. кренуо се влаком у 7 сати у јутро из Беча, те је око поноћи стигао у Варшаву, тада још невероватном брзином. Краљ је одсео у палати Лационки.

Враћајући цареву посету у Бечу (год. 1852.) и Оломуцу (год. 1853.) отишао је наш краљ дне 2. октобра 1853. у Варшаву.

Са држања Аустрије за кримскога рата 1854. охладнели су одношаји између оба двора, те је год. 1860. покушао наш краљ својом посетом да изравна несугласице. Дне 22. октобра стигао је краљ у Варшаву, где је расположење било врло потиштено, јер је то било у предвечерје пољскога устанка.

Следећи краљев пут у Русију био је враћање посете руског цара на бечкој светској изложби. Дне 12. фебруара у 6 и по сати у јутро стигао је у Варшаву, где га је дочекало руско дворјанство. Краљ се возио у отвореној дворској кочији у Александрову цитаделу, где се налазила кекехолмска гренадирска пуковнија, којој је власником краљ Франц Јосиф. Кад се краљ приближавао, испашен је у цитадели у почаст 21 топовски хитац.

Племенити дар. Надвојвода Карло Стеван даровао је војницима који су ослепили у ратовању по Галицији 10 хиљада круна.

Муниципије пред краљем. Поводом 85-ога рођендана краљевога излазе 2. септ. о. г. изасланици свију жупанија и градова из земаља св. круне угарске у Шенбруну пред Његово Величанство нашег премилостивога краља Франца Јосифа I-ога. Биће њих до 500, возиће се са два посебна воза из Будапеште у Беч, а предводиће их министар-председник гроф Стеван Тиса, који ће краља поздравити у име све наше угарске државе. Аустријска Влада и престоница Беч спремају се да госте из Угарске свечано дочекају и лепо почасте.

Именованье. Одличног стручњака др-а Емила Поповића пл. Пеци именован је краљ. судбени стол у Будапешти сталним господарским стручњаком за подручје споменутога суда. Др. Поповић стекао је светски глас својом сарадњом у немачким стручним листовима. Осим тога сарађује такођер и у домаћим листовима по струци економској.

Ватрени крет. Међу војницима те распрострла вест, да ће Његово Величанство краљ установити једно ново војничко одликовање такозвани «Ватрени крет», који ће се подаривати само оним војницима, који су били у бојноме реду у ватри.

Деветстогодишња црква. 15. августа је било деветсто година, од како је Свети Стеван краљ мађарски одлучио градњу Матијине престолне цркве у Будапешти.

Споменица војницима. Наши војници извојевали су у битци код Туштана, у Галицији, знамениту победу. Врховно Заповедништво уручило је свакоме војнику на његову матерњем језику штампану споменицу о тој битци, те ће они, када се једном врате срећно својим кућама, те уоквире те споменице, имати увек лепу успомену на своје јуначко прегнуће за краља и домовину.

Прождерали одбор за стављу. Почетком рата су Енглези послали у једну афричку варош једнога лекара и Хуберзона официра, да онде обаве стављу. Урођеници их ухватише и пождераше. Од њих дванајет Црнада је двоје на смрт осуђено, а остали дођоше на робију.

Овако путује ратни фотограф.

ЗАБАВА

Ратне цртице.

Наши авиатичари над Београдом.

Лист «Zeit» доноси следећу брзојавку из Будапеште:

Наши јуначки авиатичари узвратили су у уторак 13-ог јула о. г. после подне посету српских авиатичара над Новим Садом. Лист «Az Est» саопшћује ове подједнакости о томе:

У уторак у 4 сата после подне узнео се са једним надпоручником познати угарски авиатичар-надпоручник, који се већ истакнуо на северном ратишту, те се брзо дигао у зрачне висине, а затим кренуо правцем праме Београду. Пре 5 сати био је ероплан већ над српском престоницом. Бомбе, које су авиатичари бацили на српски војнички табор, убрзо су показале, какав је резултат имала посета угарских частника.

Неколико часова касније уздигла су се три

француска ероплана, који су у висини од 2000 метара прогонили наше храбре пилоте. Французи су заокружили наше пилоте са три стране и управили убојиту ватру из стројевних пушака на заокружени строј, којему су справу за бензин као и строј погодили са осам хитаца, али ни ероплан ни авиатичари нису претрпели никакву штету.

Авиатичар-надпоручник са особитом је храброшћу испустио волан, пограбио своју пушку и са својим другом узео на нишан Французе. Ужасна паљба, која је потресла живце, развила се у висини, из које се погођени француски ероплан стропоштао у дубљину, на што су оба друга француска зракопловца брзо одлетела правцем праме унутрашњости земље.

Наш се пилот без сваке штете повратио на место узлетишта, где су му приредили велике овације.

Из Женева се јавља: Лист «Le Journal» добио је из Београда брзојавку, где се вели, да су непријатељски авиатичари почели живахније радити. Јуче су бачене на Београд бомбе, које су проузрочиле доста материјалне штете.

Женидба бингур*-момчета.

Кад се жени бунгур-момче младо,
Испросио тарану девојку,
Све смокове зове у сватове:
Кума куми граха бијелога,
Старосвати боба главатога,
А девери купус и сланину.
Здраво свати дошли по ђевојку,
И здраво се натраг повратили,
Кад су били двору ђевојачком,
Разболи се купус на сланини;
К њему зову проју бајалицу,
Проја баје, купуса нестaje.

КОВЧЕЖИ Ћ.

Кречите патосе и таване!

Код нас је обичај, да се крече само зидови. При кречењу се особито нази, да се патос не упрека, те се ради тога оздо простира слама, старе поњаве, плева или песак. Међутим, са здравственог гледишта, потребно је да се патос и таван окречи као год и зидови. Зато при кречењу одаја немојте заклањати патосе од креча. Кречне капи нека падају по њему колико хоће. Јер колико год има нечистоће и прљавштине по зидовима, још више има тога по патосу. Кречне капи дају се с патоса или пода, после свршеног кречења, лако опрати, а патос је двојином очишћен, јер је већ само кречно млеко довољно да уклони сву нечистоћу с њега. Није с горега при кречењу баш нарочито окречити најзад и патос, па после га опрати. Исто тако треба редовно кречити и таван кад је од дасака или од друкчијег дрвета.

Запис.

Кад ти ко о глави ради, зар се не ћеш бранити? А зар ти не ради о глави тежња пићу, тежња кинђурењу и расипању, тежња картању и већ тако свака друга тежња, која те вуче на зло? Те су све тежње највећи крвници твоји, који ће те упропастити и унесрећити, ако се од њих не будеш бранио, и ако не савладаш ти њих.

* Бунгур значи крив.

Мађарска Газдинска Задруга

образује бесплатно сеоске задруге, газдинске кругове и арендашка друштва и даје бесплатна савета у свима задругарским пословима. Земљоделцима даје бесплатна упутства при куповању земље, те држи исказ земља, продаваца и купаца. Ко је рад земље да купи или да прода, нека ту своју намеру јави Мађарској Газдинској Задрузи. Адреса је ова: Budapest, IX., Üllői-út 25. szám.

Одговорни уредник: ЧИКА-СТЕВА.

ОГЛАСИ

Огласи се примају у наклади

ЊИВЕ

Budapest, IV., Egyetem-u. 4.

ПОЗИВ НА ПРЕТПЛАТУ.

Преплатна је цена недељном, илустрованом, ратарском листу Њиви само 3 круне годишње. Поред ове малене претплатне цене добијају наши поштовани претплатници календар на дар, као божићни поклон Њивин — читаоцима.

Кад смо пре седамнаест година основали ратарски недељни лист Њиву нагласили смо: да смо ради да листом овим по јефтину цену уносимо у српску ратарску кућу здраву и корисну поуку, да забавним начином поучавамо српскога ратара корисноме знању и умењу — зарад његова свестрана напретка а у времену, у коме се свако живи отима да напредује. — Прелистајте нашу Њиву од године 1898. па до данас, па ћете се уверити из сваког ретка: да смо се поштено трудили, да се приближимо циљу, који смо истакли. Велики и неочекивани одзив, којег је стекао лист наш међу српским ратарима за ових седамнаест година излажења свога ободрава нас, да прионемо из све снаге и даље: да наша Њива буде из дана у дан све боља и лепша, а тиме српскоме ратару милија. — У то име излазиће Њива и од сада са овим подесним насловом сваке недеље једанпут, на целом табану овако лепе глатке артије, урешена лепим и одабраним сликама и доносиће у свакоме броју: поуке из пољоделства, воћарства и из сваке друге гране кориснога рада; учиће ратаре пчеларењу, гајењу стоке и пернате живине; извештаваће га о новостима у народу и држави, називаће му шта бива по свету; саопштаваће му земаљске и државне законе и уредбе; поучаваће га у разним важнијим грађанским пословима; одговараће на његова питања и упутиће га како да се помогне у својој нужди и потреби. — Овако лепо урешен, јефтин, забавно-поучни, недељни лист као што је наш лист Њива, — снажиће Србина ратара у борби живота за његов опстанак и напредак. У то име молимо све Србе ратаре који радо читају и читањем се пријатно забављају и поучавају: да се претплате на Њиву одмах од првих бројева, а ми ћемо им лист слати тачно и уредно. Лист је наш јефтинији и од погачица, зато га нико не може добити на вересију. — Претплата се шиље на адресу:

A Nyiva kiadóhivatalának Budapest, IV., Egyetem-utca 4.